Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
7.9.2026
Asiatunnus LVV-U/21947/2026
Julkinen

Luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen lausunto, Eolus Oy:n Myllykankaan tuulivoimahanke, Sonkajärvi, Natura-alue Talaskangas (FI1200901)

Lupa- ja valvontavirastossa on vireillä ympäristövaikutusten arviointimenettely ko. tuulivoimahankkeesta, jonka yhteydessä tämän Eolus Oy:n hankkeen Natura-vaikutuksia koskeva lausunto on laadittu. Natura-arvioinnin on laatinut FCG Rakennettu ympäristö Oy vuonna 2026. Arviointiselostus on ollut nähtävillä 8.7.-7.9.2026. Aineisto sisältää salassa pidettäviä luontotietoja, jotka on poistettu nähtävillä olevasta versiosta. Salassapitosyistä kyseisiä lajinimiä ei kerrota tässä lausunnossa.

1 Talaskankaan Natura 2000-alue (FI1200901, SAC ja SPA)

Talaskangas kuuluu Natura 2000 -verkostoon luontodirektiivin mukaisena erityisten suojelutoimien alueena (SAC-alue) sekä lintudirektiivin mukaisena alueena (SPA). Natura-tietolomakkeella mainitaan alueen suojeluperusteena seuraavat luontodirektiivin liitteen I luontotyypit: Humuspitoiset järvet ja lammet (3160), Pikkujoet ja purot (3260), Keidassuot (7110), Vaihettumissuot ja rantasuot (7140), Lähteet ja lähdesuot (7160), Aapasuot (7310), Luonnonmetsät (9010) ja Puustoiset suot (91D0).

Natura-alueen suojelutavoitteena on kaikkien suojeluperustelajien osalta vähintäänkin alueen merkityksen säilyttäminen osana verkostoa. Lisäksi alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan seuraavia tavoitteita: Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys. Luontotyypin tai lajin elinympäristön laatua tai lajin populaation elinvoimaisuutta parannetaan ennallistamis- ja hoitotoimenpitein.

Suojeluperusteena ovat seuraavat lajit: pikkusieppo, nuolihaukka, varpuspöllö, kurki, sinisuohaukka, jänkäkurppa, pohjansirkku, pikkulepinkäinen, ampuhaukka, kuikka, tuulihaukka, kaakkuri, mehiläishaukka, idänuunilintu, metso, pohjantikka, sinipyrstö, lapinpöllö, teeri, keltavästäräkki, viirupöllö, kapustarinta, hiiripöllö, liro, saukko, liito-orava, suopöllö, jouhisorsa, helmipöllö, pyy, metsähanhi, tukkasotka, palokärki ja laulujoutsen. Lisäksi alueella on 2 uhanalaista lajia.

Natura -tietolomakkeen taulukossa 3.3. (Muut tärkeät kasvi- ja eläinlajit) mainitaan 36 sienilajia, 27 selkärangatonlajia, 11 jäkälälajia, kolme nisäkäslajia ja 19 kasvilajia. Lajit eivät ole suoranaisesti alueen suojelun perusteena.

Yhteysviranomainen on 15.2.2024 arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa todennut, että Natura-vaikutukset tulee arvioida Talaskankaan (FI1200901) osalta.

Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
7.9.2026
LVV-U/21947/2026
Julkinen

Arvioinnin kohteena oleva suunnitelma

Eolus Energy Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Sonkajärven kuntaan. Hankealue sijoittuu Sonkajärven pohjoisosaan Pohjois-Savon ja Kainuun maakuntien rajalle ja lähimmät voimalapaikat sijoittuvat lähimmillään noin kilometrin päähän Talaskankaan Natura-alueesta. Lähimmät Natura-luontotyypit ovat pääosin aapasoita, puustoisia soita ja humuspitoisia järviä ja lampia.

YVA:ssa ja vireillä olevassa tuulivoimaosayleiskaavassa on osoitettu kaksi eri vaihtoehtoa voimaloiden määrästä ja sijoittelusta, kuusi tai yhdeksän kappaletta. Lisäksi voimajohtoreitillä on neljä vaihtoehtoa, jotka kaikki sijoittuvat pääosin Vuolijoki- Alapitkä-voimajohtokäytävään. Koillisosaan hankealuetta on yhdessä vaihtoehdossa suunnitteilla uusi sähköasema. Natura-alueelle ei ole tulossa suoranaisesti hankkeen toteuttamisesta johtuvia vaikutuksia eli hanke alue ei sijoitu Natura-alueelle.

Arvioinnissa esitetty näkemys Natura-alueeseen kohdistuvista vaikutuksista

Aineistot ja menetelmät

Talaskankaan Natura-arviointi perustuu paljolti sitä koskevaan Natura-tietokannan laji- ja luontotyyppitietoon. Hankealueella on tehty maastossa luontoselvityksiä eri eliöryhmistä 2023 -2025, mutta ei Natura-alueella. Metsähallituksen biotooppikuvioiden aineisto ja Luonnontieteellisen keskusmuseon lajihavainnot ovat vuodelta 2023. Linnuston osalta on hyödynnetty myös 2015-2020 linjalaskentojen tuloksia.

Alueen suojeluperusteet, hankkeen vaikutusmekanismit ja vaikutusalueet

Alueen suojeluperusteet, joihin nähden syntyviä vaikutuksia tarkastellaan, on lueteltu tämän lausunnon kohdassa 1.

Hanke- tai sähkönsiirtorakenteet eivät sijoitu Natura-alueelle. Rakennustöiden suora vaikutus rajoittuu vain rakennettaville alueille, joten rakennettavilla tuulivoimaloilla ja teillä ei ole suoraa pinta-alavaikutusta Natura-alueen luontotyyppeihin ja siten niille ominaiseen kasvilajistoon.

Rakennettavilla tuulivoimaloilla ja huoltoteillä voi olla välillisiä vaikutuksia suojeluperusteena esitettyihin luontotyyppeihin ja lajeihin hydrologisten muutosten vuoksi, mikäli rakenteet sijoittuvat Natura-alueelle tai sen läheisyyteen. Käytännössä suurimmat vaikutukset aiheutuvat rakenteiden lähiympäristöön, korkeintaan satojen metrien päähän.

Tuulivoimaloiden rakennuspaikoilta raivataan rakennus- ja asennustöitä varten puusto 1–2 hehtaarin laajuiselta alueelta. Uusia huoltoteitä varten puusto poistetaan teiden rakentamisalueilta tien molemmin puolin ja myös parannettavien teiden alueella puustoa voidaan joutua hieman poistamaan. Rakentamisalueiden raivaamisen seurauksena voimaloiden ja huoltotiestön lähialueiden kasvillisuus muuttuu avoimemman kasvupaikan lajistoksi ja reunavaikutteisten alueiden määrä lisääntyy.

Eläimistöön kohdistuvat välittömät vaikutukset voidaan tuulivoimahankkeissa jakaa rakentamisen ja toiminnan aikaisiin vaikutuksiin. Yleisellä tasolla tarkasteltuna, tiestön ja muun infrastruktuurin rakentaminen voi vaikuttaa havaittuihin lajimääriin, mutta rakentamisen aiheuttaman välttelyvaikutuksen etäisyys vaihtelee lajikohtaisesti.

Habitaatin menetys, laadun huononeminen tai pirstoutuminen voivat vaikuttaa etenkin lajeihin, joiden elinpiiri ulottuu Natura-alueen ulkopuolelle tilanteessa, jossa välittömiä vaikutuksia ei muodostu Natura-alueelle. Lisäksi tuulivoimahankkeen häiriö- ja estevaikutuksia sekä elinympäristöjä muuttavia vaikutuksia voi kohdistua myös muuhun eläimistöön, jolla on laaja elinpiiri ja jotka saattavat liikkua ravinnonhakumatkoillaan kaukanakin niiden lisääntymispaikoista tai elinpiirien ydinalueista.

Voimaloiden toiminnasta aiheutuu melua ja muuta häiriötä, jonka haitallinen ulottuvuus on lajikohtaista. Tuulivoimaloiden tuottama melu on usein melko alhaista ympäristön taustaääniin suhteutettuna ja ulottuu enimmillään noin 1,0 kilometrin etäisyydelle voimaloista, mutta se saattaa karkottaa häiriöherkimpiä eläimiä kauemmas voimaloiden ympäristöstä.

Natura-alueen suojeluperusteena mainittuun linnustoon kohdistuvia mahdollisia välittömiä vaikutusmekanismeja ovat rakentamisen aikainen häiriövaikutus (melu, lisääntynyt ihmistoiminta) sekä tuulivoimaloiden toiminnan aikainen häiriövaikutus (melu ja välke), törmäyskuolleisuus ja estevaikutus lintujen väistäessä tuulivoimaloita ja niiden kokonaisuuksia.

Törmäysriskiä on pidetty tuulivoimarakentamisen merkittävimpänä linnustovaikutuksena. Viimeaikaisissa Suomessa tehdyissä seurantatutkimuksissa on kuitenkin havaittu, että linnut osaavat hyvin kiertää ja väistää tuulivoimaloita.

Yhteisvaikutukset

Kurvilanmäen, Katajamäen, Kukkokankaan, Luolakankaan ja Harsunlehdon tuulivoimahankkeilla ei etäisyyksien takia ole suoria pinta-alavaikutuksia tai epäsuoria vaikutuksia (hydrologia, pirstoutuminen, pienilmasto, reunavaikutus) Talaskankaan Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontotyyppeihin. Natura-arvioinnin mukaan merkittäviä yhteisvaikutuksia ei arvioida syntyvän. Melun ja välkkeen osalta tämä perustuu kokonaismallinuksiin lähimpien muiden hankkeiden kanssa. Linnuston osalta on tarkasteltu myös muiden tiedossa olevien hankkeiden vaikutuksia Talaskankaan

suojeluperusteena oleviin lintuihin. Johtopäätöksenä arvioinnissa on, että merkittäviä heikentäviä vaikutuksia ei synny.

Lieventämistoimet

Tuulivoimahankkeen törmäysvaikutuksia voidaan merkittävästi alentaa tai jopa kokonaan ehkäistä hyödyntämällä nykytekniikan mahdollisuuksia. Kamerateknologialla on mahdollista tunnistaa jo etäämpää tuulivoimalaa lähestyvät suurikokoiset linnut ja pysäyttää voimalat ennen törmäystä.

Voimajohtopylväät suositellaan suunniteltavan sellaisiksi, etteivät suuret linnut pysty saamaan niillä istuessaan kuolettavaa sähköiskua samalla aiheuttaen oikosulun ja siten potentiaalisesti myös keskeyttäen sähkönsiirron.

Sähkönsiirtoreitin törmäysvaikutusten vähentämiseksi voimajohdot voidaan varustaa Joutensuon kohdalla palloin, tai parhaaksi todetuin keinoin, jotka helpottavat lintujen voimajohtojen havaitsemista. Varoitusmerkit vähentävät lintujen törmäysriskiä 30–60 prosenttia.

Arvioinnin epävarmuustekijät

Kasvillisuuteen sekä suo- ja maaluontotyyppeihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa epävarmuustekijöitä on melko vähän, sillä lähtötietojen ja maastoinventoinnin perusteella alueen luonnonarvojen sijoittuminen tunnetaan hyvin, eivätkä tuulivoiman vaikutukset kasvillisuuteen ja maaluontotyyppeihin lähtökohtaisesti yllä kauas.

Eläimistöön ja linnustoon liittyvien vaikutusten arvioinnissa epävarmuutta on aina enemmän, sillä eläinten liikkeet, joita on mahdoton tarkoin tietää ja ennustaa, vaikuttavat tuulivoiman vaikutusten merkittävyyteen. Tutkimustiedot tuulivoiman linnusto- ja eläimistövaikutuksista koskevat nykyisin suunniteltavia voimaloita huomattavasti pienempiä voimaloita. Eräiden uhanalaisten lintujen vaikutusarviointiin jää vääjäämättä epävarmuuksia, jotka liittyvät lajien tilankäyttöön ja lentoreitteihin.

Vaikutukset Natura-alueen eheyteen

Myllykankaan hankkeella yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin tai lajeihin ja sitä kautta Natura-alueen eheyteen. Hanke ei vaaranna juuri niitä luontoarvoja, joiden perusteella kyseinen alue on sisällytetty Suomen Natura 2000-verkostoon. Hankkeesta vastaavan näkemyksen mukaan Myllykankaan tuulivoimahankkeen ei myöskään yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa arvioida merkittävästi heikentävän Natura-alueen ekologista rakennetta ja toiminnallista kokonaisuutta.

Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
7.9.2026
LVV-U/21947/2026
Julkinen

1.1 Lupa- ja valvontaviraston lausunto Natura-arvioinnista

Natura-arvioinnin asianmukaisuus

Natura-arviointi on luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan tehtävä asianmukaisella tavalla. Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa edellytetty arviointimenettely on toimeenpantu luonnonsuojelulain 35 §:llä. Luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen arviointi- ja lausuntomenettelyn tehtävänä on tuottaa objektiivista tietoa viranomaiselle sen varmistamiseksi, että hanke ei yksin tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja.

Oikeuskäytännön mukaan asianmukainen arviointi sisältää täydellisiä, täsmällisiä ja lopullisia toteamuksia ja päätelmiä, joilla voidaan hälventää kaikenlainen perusteltu tieteellinen epäilys ehdotettujen töiden vaikutuksista kyseessä olevaan alueeseen (mm. asiat C-236/01, kohdat 106 ja 113, C-127/02, kohta 59, C-304/05, kohta 69). Arviointia ei voida pitää asianmukaisena, jos alueen luontotyyppejä ja lajeja koskevat tiedot puuttuvat tai ne eivät ole luotettavia eivätkä ajantasaisia (mm. asia C-43/10, kohta 115). Natura-arvioinnin tulee muodostaa itsenäinen kokonaisuus, jossa johtopäätökset perustellaan täsmällisiin tieteellisiin seikkoihin perustuen. Vaikutukset suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin tulee arvioida yksin ja yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa (mm. asiat C-127/02, C-6/04, C-98/03, C-538/09).

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Natura-arviointi on asianmukaisesti laadittu sen arvioimiseksi, heikentääkö arvioitu suunnitelma merkittävästi niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Talaskankaan Natura-alue on hyväksytty Natura 2000- verkostoon.

Arvioinnin toteuttamistapa

<u>Vaikutusmekanismit ja vaikutusalueet</u>

Arvioinnissa on tunnistettu ja perusteltu hyvin alueen suojeluperusteisiin kohdistuvat vaikutusmekanismit. Arviointi on kohdistettu suojelun perusteena oleviin yksittäisiin luontotyyppeihin sekä kokonaisuutena Natura-alueen eheyteen ja ekologiseen koskemattomuuteen. Arviointivelvoite koskee SAC-alueella vain luontodirektiivin liitteen I luontotyyppejä ja luontodirektiivin liitteen II lajeja, mutta arvioinnissa on tarkasteltu vaikutuksia myös Natura-tietolomakkeessa mainittuihin muihin tärkeisiin lajeihin.

Lintudirektiivin lajien osalta vaikutukset on arvioitu lajikohtaisesti ja arviot on perusteltu loogisesti lajien elinympäristöjen, tilankäyttö-, liikkumis- ja ravinnonhankintatapojen, törmäysriskin ja häiriöherkkyyden näkökulmasta. Linnustoarvioiden osalta on käytetty

lähtöaineistoina Natura-tietolomakkeen lisäksi mm. BirdLifen vuosien 2015-2020 linjalaskentoja Talaskankaalta sekä Tiira-havaintotietojärjestelmää. Linnustoon kohdistuvien meluvaikutusten osalta on voitu hyödyntää voimaloista tehtyjä melumallinnuksia ja eräiden lajien osalta myös törmäysriskin mallinnusta.

Epävarmuustekijät

Arvioinnissa on tunnistettu hyvin erilaisia arviointiin vaikuttavia epävarmuustekijöitä. Hankkeen seuraavien vaiheiden yhteydessä tulee selvittää, voidaanko tämän hankkeen voimaloihin asentaa luotettavasti toimivaa kamerateknikkaa, joka pysäyttäisi voimalan suuren petolinnun lähestyessä ja estäisi törmäyksen. Jatkovaiheissa tulee selvittää, voidaanko tämä ehto liittää voimaloiden rakennuslupaan tai muutoin varmistaa, että asia myös käytännössä toteutetaan.

Puutteena voidaan pitää sitä, että ilmeisesti Talaskankaan Natura-alueen itäreunan (lähimpänä hankealuetta) luontotyyppitietoja ei ole hankittu Metsähallitukselta. Ottaen huomioon vaikutusmekanismit sekä hankkeen tiestön ja tuulivoimaloiden sijoittumisen, LVV katsoo, että tämä epävarmuustekijä ei ole sellainen, joka jättäisi tieteellisesti perusteltavaa epäilystä arviointiin. Arvioinnin katsotaan siten olevan asianmukaisesti tehty ja johtopäätökset oikeita luontotyyppien osalta.

Välkkeen vaikutusten tarkastelu on jäänyt melua vähäisemmäksi. Mikäli yleistä tutkimustietoa asiasta ei ole saatavilla, se olisi syytä tuoda esiin.

Rakentamisen osalta olisi ollut hyvä esittää kooste vuodenajoittain häiriön kohdistumisesta eri lajiryhmiin. Nyt tarkastelu pilkkoutuu lajikohtaisiin kuvauksiin. Näin voisi mahdollisesti osoittaa vähiten häiriötä aiheuttavat ajanjaksot ja suunnitella rakentamisen eteneminen Talaskankangasta lähinnä olevien voimaloiden osalta sen mukaisesti.

Vaikutusten merkittävyyden arviointitapa

Merkittävyyttä arvioitaessa on otettu huomioon suunnitellun toiminnan luonne sekä kyseisen alueen ja siellä esiintyvien lajien ja luontotyyppien erityispiirteet. Vaikutuksen merkittävyyteen vaikuttavat mm. vaikutuksen suuruus, tyyppi, laajuus, kesto, voimakkuus, ajoitus, todennäköisyys ja kunkin luontotyypin ja lajin haavoittuvuus. Talaskankaan Natura-arvioinnissa on eritelty tuulivoimahankkeille tyypilliset, joko rakentamisen aikaiset tai voimaloiden käytönaikaiset vaikutukset. Myös sähkönsiirtoreitti on voitu käsitellä selkeänä omana osionaan.

Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
7.9.2026
LVV-U/21947/2026
Julkinen

Arvio vaikutuksista Talaskankaan Natura-alueen suojelutavoitteisiin

Luontodirektiivin liitteen I luontotyypit

Natura-arvioinnissa on tarkasteltu vaikutuksia vesi- ja suoluontoon kuuluviin luontotyyppeihin (humuspitoiset järvet ja lammet, pikkujoet ja purot, keidassuot, vaihettumissuot ja rantasuot, lähteet ja lähdesuot, aapasuot ja puustoiset suot) samalla tarkastelutavalla. Tämä onkin ymmärrettävää, koska vaikutusmekanismi on samanlainen ja tapahtuisi hydrologian kautta.

Arvioinnissa onkin voitu tuoda esille, että em. Natura-luontotyyppiin ei kohdistu suoraa pinta-alamenetystä tai reunavaikutuksen lisääntymisestä aiheutuvaa vaikutusta etäisyyden ja välissä sijaitsevien, jo luonnontilaltaan muuttuneiden suo- ja metsäalueiden vuoksi. Myöskään hydrologisia muutoksia ei synny Natura-alueelle hankkeen toteuttamisen myötä, eivätkä pintavesivalunnat työmailta ohjaudu Natura-alueen suuntaan vaan poispäin. Natura-luontotyyppeihin kohdistuvien vaikutusten osalta ei ole suurta eroa vaihtoehtojen VE1 ja VE2 välillä. Voimajohtoreitti suuntautuu poispäin Talaskankaasta.

Luontotyypin luonnonmetsät osalta on myös uskottavasti perusteltu, miksi siihenkään ei kohdistu merkittävää heikentämistä.

LVV katsoo, että suojeluperusteena olevat luontotyypit eivät heikkene merkittävästi.

Luontodirektiivin liitteen II lajit

Saukon- ja liito-oravan osalta on hyvin perusteltu, miksi niihin ei kohdistu merkittävää heikentävää vaikutusta. Havainnot molemmista lajeista ovat vähäisiä Natura-alueella huolimatta luontoretkeilykäytöstä. Alueen virtavedet jäätyvät talvisin, eivätkä sovellu saukon ympärivuotiseen käyttöön tai lisääntymis- ja levähdyspaikaksi. Liito-oravalle ei muodostu liiallista melua voimaloiden rakentamisen tai käytön aikana eikä siihen kohdistu maankäyttötavan muutoksia. Muista hankkeista ei ole odotettavissa yhteisvaikutuksia ko. lajeille, jotka voisivat vaikuttaa merkittävästi Talaskankaan Natura-alueen suojeluperusteisiin näiden lajien osalta.

LVV katsoo, että merkittävä heikentyminen luontodirektiivin nisäkäslajien osalta on poissuljettavissa.

Lintudirektiivin mukainen lajisto

Lintudirektiivin lajien osalta vaikutukset on arvioitu lajikohtaisesti ja arviot on perusteltu loogisesti lajien runsauden, elinympäristövaatimusten, tilankäyttö-, liikkumis- ja ravinnonhankintatapojen, törmäysriskin, reviirin käyttökelpoisuuden ja häiriöherkkyyden näkökulmasta. Yhteenkään lintulajiin ei katsottu kohdistuvan merkittävää heikentämistä. Linnustoon kohdistuvien meluvaikutusten osalta on voitu hyödyntää voimaloista tehtyjä melumallinnuksia ja erään lajin osalta myös elinympäristö- ja törmäysriskin mallintamista. Vaihtoehtojen 1 ja 2 välillä ei ole suurta eroa törmäysmallinnuksen lopputulokseen.

Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
7.9.2026
LVV-U/21947/2026
Julkinen

Molemmissa vaihtoehdoissa törmäysriski voimaloihin on alle kriittisenä pidetyn raja-arvon. Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa jäävät vähäisiksi.

LVV katsoo, että ao. lieventämistoimin merkittävä heikentyminen lintudirektiivin suojeluperustelajien osalta on poissuljettavissa.

Lieventävät toimenpiteet

Natura-arvioinnissa lieventävillä toimenpiteillä tarkoitetaan erityisiä toimenpiteitä, jotka otetaan käyttöön siksi, että jonkin suojeluperusteen merkittävää heikentymistä ei voida ilman niitä sulkea pois.

Euroopan komission (2019, 2021) mukaan jokainen lieventävä toimenpide on kuvattava yksityiskohtaisesti ja täsmennettävä, miten se poistaa tai vähentää todettuja haitallisia vaikutuksia ja miten, milloin ja kuka sen toteuttaa. Mikäli toimivaltainen viranomainen katsoo, että lieventävät toimenpiteet riittävät estämään Natura-arvioinnissa havaitut koskemattomuuteen kohdistuvat haitalliset vaikutukset, niistä tulee lopullisen suunnitelman kiinteä osa.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että lieventävien toimenpiteiden kuvausta ja toteutusta on syytä tarkentaa hankkeen seuraavissa vaiheissa. Erityisesti tämä koskee voimaloiden kameraohjattua pysäyttämismahdollisuutta suurten petolintujen törmäysriskin vähentämiseksi. Asiasta tulee laatia perusteellinen, kyseistä hanketta koskeva suunnitelma sekä esitys sen käytännön toteutuksesta ja vastuista tehtävää rakentamislupapäätöstä varten. Mikäli asiaa ei voida ottaa huomioon rakentamislupapäätöksessä, tulee toimijan muutoin kirjallisesti sitoutua ottamaan käyttöön kameratekniikkaan perustuva pysäytysjärjestelmä.

Lieventävien toimenpiteiden täsmällinen kuvaus ja toteutus on merkittävä Natura-arvioinnin johtopäätösten kannalta.

Seuranta

Natura-arvioinnissa seurannalla varmistetaan lieventävien toimenpiteiden täytäntöönpanon onnistuminen (Komission tiedoksianto C(2021) 6913 Final). Seuranta on kohdennettava niihin suojeluperusteisiin, joiden heikentyminen on poissuljettu lieventävillä toimenpiteillä. Seurantasuunnitelma on oleellinen osa sellaista Natura-arviointia, jossa muuten mahdollisesti merkittäviä vaikutuksia lievennetään.

Seurannalla ei voida korvata sitä, että Natura-arviointi- ja lausuntomenettelyn perusteella merkittävien vaikutusten syntymättä jäämisen on oltava varmaa (EUTI C-239/04, C-142/16). Tästä huolimatta Lupa- ja valvontavirasto pitää tärkeänä, että seuranta on riittävän laaja havaitsemaan myös yllättäviä vaikutuksia.

Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
7.9.2026
LVV-U/21947/2026
Julkinen

Luonnonvarakeskuksen käynnissä oleva tutkimus koskien tuulivoiman vaikutuksia eräisiin suuriin nisäkkäisiin ja petolintuihin pitäisi valmistua 2027. Seurannassa on syytä mahdollisuuksien mukaan ottaa huomion tutkimuksen tulokset ja reagoida niihin.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että voimaloiden tosiasiallisia pysäyttämismahdollisuuksia niiden käyttöaikana tulee selvittää lisää, jos suurten petolintujen havaitaan seurannassa lähestyvän vaarallisesti voimaloita. Hanketoimijan tulee esittää konkreettinen suunnitelma siitä, kuinka asia järjestetään Myllykankaan tuulivoimahankkeessa (ks. kohta lieventävät toimenpiteet).

Haaskaruokinnan, riistapeltojen tai tekopesien toimivuudesta suuren petolinnun reviirin ylläpitäjinä (tuulivoimarakentamisen pienentäessä saalistusalueita ja aiheuttaessa törmäysuhkaa) ei kuitenkaan ole vielä tutkimustuloksia tai muuta käyttökelpoisesta tietoa, mutta tiedon kertymistä tulee seurata ja tarvittaessa ottaa käyttöön.

1.2 Lupa- ja valvontaviraston johtopäätös Natura-arvioinnista

Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa hyväksyntänsä suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, ettei suunnitelma tai hanke vaikuta kyseisen Natura-alueen koskemattomuuteen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hankkeelle voi myöntää luvan tai suunnitelman hyväksyä vain, kun Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin kohdistuvat merkittävästi heikentävät vaikutukset ovat poissuljettuja (LSL 39 §).

Lupa- ja valvontavirasto katsoo edellä kuvatuin perusteluin, että arviointi on tehty asianmukaisesti ja sen johtopäätökset ovat oikeita. Em. lieventämistoimenpiteet toteuttamalla merkittävää heikentymistä ei kohdistu Talaskankaan Natura-alueen suojeluperusteisiin.

Asian käsittelijät

Lausunnon on sähköisesti hyväksynyt Luonnonsuojelupäällikkö Tuula Tanska ja esitellyt Johtava asiantuntija Antti Lammi. Allekirjoitusmerkinnät ovat lausunnon lopussa.

Suoritemaksu

Suoritemaksu on 1411 euroa.

Luonnonsuojelulain 35 §:n 2 momentin mukainen Lupa- ja valvontaviraston lausunto Natura-arvioinnista on Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 annetun valtioneuvoston asetuksen (1177/2025) liitteen mukaan maksullinen julkisoikeudellinen suorite, josta Lupa- ja valvontavirasto perii ajankäyttöön perustustuvan maksun 83 e/tunti. Lausunnon valmisteluun on käytetty 17 tuntia.

Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
7.9.2026
LVV-U/21947/2026
Julkinen

Tiedoksi

Metsähallituksen kirjaamo
Sonkajärven kunta
Vieremän kunta
Kajaanin kaupunki
Itä-Suomen elinvoimakeskus
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus

Lupa- ja valvontavirasto
Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
Puhelinvaihde: 0295 254 000
kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/106469/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/106469/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lammi Antti 07.09.2026 15:19

Ratkaisija Tanska Tuula 07.09.2026 15:18